EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 1.6.2021
COM(2021) 289 final

2018/0199 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston kannasta, joka koskee Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymistä

2018/0199 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston kannasta, joka koskee Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymistä

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja COM(2018) 374 final – 2018/0199 (COD)):	29. toukokuuta 2018
Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa;	19. syyskuuta 2018
Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa:	26. maaliskuuta 2019
Kolmikantakokous (lopullinen teksti hyväksyttiin):	2. joulukuuta 2020
Päivä, jona neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta vahvistettiin:	27. toukokuuta 2021

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Interreg-asetusehdotuksen tarkoituksena on vahvistaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta koskevat erityissäännökset, joilla tarkennetaan ja täydennetään Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/... (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) säännöksiä, joilla hallinnoidaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) toteutus- ja täytäntöönpanojärjestelmää.

Siinä keskitytään pääasiassa seuraaviin täytäntöönpano- ja yhteistyökysymyksiin:

- yhteistyötä koskevien eri toimintalohkojen (rajat ylittävä, kansainvälinen, alueiden välinen ja syrjäisimmät alueet) määrittely ja maantieteellinen kattavuus
- temaattista keskittämistä koskevien erityissääntöjen määrittely
- Interreg-erityistavoitteiden ja -laajuuden vahvistaminen
- yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa vahvistettujen ohjelmasuunnittelua, ohjelmaviranomaisia, hallinnointia ja valvontaa sekä varainhoitoa koskevien sääntöjen mukautukset ja

- EU:n ulkoisten rahoitusvälineiden integroiminen kokonaisuuteen.

Alustavassa sopimuksessa noudatetaan Interregin rakennetta eli se on jaettu neljään toimintalohkoon, joista yksi on uusi, EU:n syrjäisimpien alueiden yhteistyötä koskeva toimintalohko. Tavoitteiden saavuttamiseksi siinä myös vahvistetaan kokonaismäärärahat ja toimintalohkojen välinen tasapaino. Alustavaan sopimukseen sisältyy komission ehdotuksen mukaisia yksinkertaistamissäännöksiä, jotka liittyvät pienhankerahastoihin (25 artikla), tekniseen apuun (27 artikla), yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöön (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 53 artikla) ja tarkastus- ja todentamismekanismeihin (VI luku).

Lainsäädäntövallan käyttäjien sopimat kaksi tärkeintä muutosta liittyvät merialueyhteistyöhön, joka on siirretty takaisin osaksi rajatylittävää yhteistyötä, ja temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten lieventämiseen Interreg-erityistavoitteiden osalta. Niillä ei kuitenkaan heikennetä sidosryhmien valmiuksia jatkaa tehostettua merialueyhteistyötä tai tukea ”yhteistyön hallinnoinnin parantamiseen” kuuluvia ensisijaisia valmiuksien kehittämistoimia.

Alueiden välisten innovointi-investointien käsite säilytetään, mutta se siirretään Euroopan aluekehitysrahastoa ja koheesiorahastoa koskevan asetuksen piiriin pienemmällä määrärahalla.

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Neuvoston kanta heijastaa kaikilta osin kolmikantaneuvotteluissa saavutettua sopimusta. Merkittävimmät komission ehdotukseen tehdyt muutokset ovat seuraavat:

- Rakennetta on tarkistettu ja rajatylittävä merialueyhteistyö on jätetty toimintalohkoon A (rajat ylittävä).
- Urbact- ja Interreg-Europe -ohjelmia jatketaan alueiden välisen yhteistyön toimintalohkossa.
- 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu temaattinen keskittäminen kolmeen toimintapoliittiseen tavoitteeseen on vahvistettu, mukaan lukien toimintapoliittinen tavoite 2 (vihreämpi, vähähiilinen Eurooppa) sekä lisävelvoite sisällyttää toimintapoliittinen tavoite 4 (sosiaalisempi Eurooppa) sisäisten maarajojen osalta. Toisaalta Interreg-erityistavoitteita ”yhteistyön hallinnoinnin parantaminen” ja ”turvallisempi ja suojatumpi Eurooppa” koskevia temaattisen keskittämisen vaatimuksia on tarkistettu siten, että ne ovat nyt vapaaehtoisia ja enimmäismäärät ovat 20 prosenttia ja 5 prosenttia ohjelman määrärahoista. Valtioiden välisen yhteistyön osalta yhteensovittamista makroalue- ja merialuestrategioiden painopisteisiin on mukautettu 80 prosenttiin.
- On otettu käyttöön velvoite tukea hankkeita, joiden taloudellinen merkitys on pieni, mukaan lukien pienhankerahastot, jotta ihmisten välisille hankkeille ja pienhankkeille voidaan antaa enemmän tukea.
- Alueiden väliset innovointi-investoinnit siirretään EAKR-/koheesiorahastoasetukseen pienemmällä määrärahalla, mutta komission ehdottamat tavoitteet ja mekanismit säilytetään ja niitä selvennetään.
- Ennakkomaksuja ja yhteisrahoitusosuuksia on mukautettu ja korotettu jonkin verran yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisesti. Ennakkomaksut ja yhteisrahoitusosuudet sekä teknisen avun osuus on määritelty myös ulkoisille

ohjelmille, mukaan lukien liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA), naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä (NDICI) ja merentakaisten alueiden assosiaatiosta annetun päätöksen nojalla myönnettävä tuki.

- Rahoitusvarat on vahvistettu, mukaan lukien edellä kuvattujen toimintalohkojen A ja D määrärahojen lisääminen. Määrärahojen jako on siten seuraava:
    - 5 813 miljoonaa euroa rajatylittävään yhteistyöhön
    - 1 466 miljoonaa euroa valtioiden väliseen yhteistyöhön
    - 490 miljoonaa euroa alueiden väliseen yhteistyöhön
    - 281 miljoonaa euroa syrjäisimmille alueille.

Kaiken kaikkiaan ehdotuksen rakennetta ja sen tärkeimpiä täytäntöönpanomekanismeja on noudatettu, vaikka komissio ei kyennyt vakuuttamaan neuvostoa Interreg-erityistavoitteita koskevasta sitovasta temaattisesta keskittämisestä ja merialueyhteistyön tehostamisesta valtioiden välisen yhteistyön avulla. Sopimus mahdollistaa kuitenkin PEACE PLUS -ohjelman jatkamisen rauhan ja sovinnon tukemiseksi Irlannin ja Pohjois-Irlannin rajakreivikuntien välillä. Siinä hyväksytään myös syrjäisimpiä alueita koskeva uusi toimintalohko ja ulkorajayhteistyön integroiminen ja niitä erityisesti koskevat säännökset.

Näin ollen hyväksytyillä muutoksilla säilytetään komission ehdotuksen yleinen rakenne, sen resurssit ja sen mahdollisuudet saavuttaa välineelle asetetut yhteistyötavoitteet.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio kannattaa toimielinten välisten neuvottelujen tuloksia ja voi näin ollen hyväksyä neuvoston kannan.